

RAIL BALTIC

Eesti elanike teadlikkus ja hoiakud IV

ELANIKKONNA KÜSITLUS

TELLIJA: Tehnilise Järelevalve Amet

TEOSTAJA: Faktum & Ariko

Tallinn
Juuli 2015

KOKKUVÕTE TULEMUSTEST

- ➡ Eesti elanike **teadlikkus** Rail Baltic projektist on 68%, see on kõikunud erinevate küsitluslainete lõikes 68% - 74% vahel.
- ➡ **Mitte-eestlaste teadlikkus** projektist on olnud igas küsitluslaines madalam, viimase küsitluse järgi on see lõhe suurenenud veelgi. Teadlikkus mitte-eestlaste seas on 35% ja eestlaste seas 82%.
- ➡ Vabas vormis projekti kirjeldades väljendavad projektist teadlikud elanikud märkimisväärselt palju **Rail Balticut kui ühendajat Euroopaga** (30% vastustest mainis seda).
- ➡ Trassiäärsetest maakondadest on **teadlikkus keskmisest veidi kõrgem Raplamaal** (82%).
- ➡ Raudteetrassi eestisesese suunana nimetatakse kõige enam (57% projektist teadlikest inimestest) **suunda Tallinn-Pärnu** ja see on ajalises perspektiivis olnud pidevas kerges tõusujoones.
- ➡ Projektist teadlikud inimesed hindavad **informatsiooni** erinevate teemavaldkondades lõikes pigem ebapiisavaks kui piisavaks. **Kõige puudulikum** on jätkuvalt projekti maksumuse (infot selles vallas peab piisavaks 20% projektist teadlikest inimestest) ja ajakava-hetkeseisu teema (17%).
- ➡ **Info edastajatest** peab kõige suurem hulk projektist teadlikest elanikest (77%) väga oluliseks eksperte/teadlasi/analüütikuid ning sellele järgnevad olulisuse järjekorras **kodanikualgatused**, mille tähtsus on ajalises perspektiivis veidi tõusnud. Valdav enamus siiski ise omalt poolt mõnda selles teemas aktiivselt sõna võtvat kodanikualgatust nimetada ei osanud.
- ➡ **Toetus projektile on 68%**. Selle järgi saab öelda, et toetuse kerge langustendents, mida näitasid eelnevad küsitluslained, on peatunud.
- ➡ Jätkuvalt on **toetus selgelt madalam Raplamaa** elanike seas (51% toetab kindlasti +pigem), kuid toetuse kerge langustendents, mida näitasid eelnevad küsitluslained, on peatunud ning viimase küsitluse järgi on see ka seni kõrgeim (viimati oli kõrgeim mais 2014.aastal - 49%).
- ➡ **Projekti mõju** hindab positiivselt 74% projektist teadlikest inimestest. Raplamaa elanike seas on meelestatus negatiivsem, positiivse mõjuga näeb seda projekti 49%.
- ➡ **Positiivsete mõjutegurite** ampluaa on suhteliselt lai. Kõige enam nimetatakse positiivsete mõjuteguritena kaubandust/kaubavedu/transiiti (21%), liikumisvabadust ning paremaid reisimisvõimalusi (19%) ja kiirust (18%).
- ➡ **Negatiivsete mõjuteguritena** nimetatakse vähem aspekte, kuid jõulisemalt. Selgelt enim teeb inimestele muret raudteetrassi rajamisega põhjustatav maade ja kodude lõhkumine (33%).

SISUKORD

1. Taust	4
2. Valim ja metoodika	5
3. Teadlikkus	
3.1. Eesti elanike teadlikkus projektist Rail Baltic	7
3.2. Info piisavus ja edastajad	13
4. Elanike hoiakud projekti suhtes	16

1.TAUST

Rail Baltic on¹ Eestit, Lätit ja Leedut ühendav 1435mm rööpme laiussega ning kuni 240km/h sõidukiirusega planeeritav raudteeühendus, mis kulgeks Tallinnast Riia ja Kaunase kaudu Varssavisse. Kavandatud raudtee trassikoridor läbib eestisiseselt Harju-, Rapla- ja Pärnumaad.

Rail Balticu projekti juhivad laiapõhjaline juhtkomitee ning töögrupp, kuhu kuuluvad Pärnu, Rapla, Harju maavanemad ning maavalitsuste esindajad, samuti Eesti Raudtee, Keskkonnaministeeriumi, Maa-ameti, Tehniline Järelevalveamet, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad. Rail Balticu raudteeliiniga seotud maakonnaplaneeringute koostamiseks ja eelprojekteerimise läbiviimiseks on hankega valitud partneriks Reaalprojekt, kes teostab töid koos partneritega Hendrikson & Ko OÜ, EA Reng AS ja Kelprojekts UAB-ga.

Käesolev uuringuprojekt on üks osa Eesti elanike teadlikkuse ja hoiakute kaardistamiseks ning teavitustegevuse planeerimiseks. Tegemist on samateemalise jätku-uuringuga neljanda küsitluslainega, kolm lainet viidi läbi 2014. aastal (mais, augustis ja detsembris).

¹ Tausta kirjeldus <http://www.railbaltic.info/et/> põhjal

2. VALIM JA METOODIKA

Uuringuprojekti tulemused on kogutud üle-eestilise elanikkonna telefoniküsitluse käigus perioodil 16.juuni – 03.juuli 2015². Küsitleti kokku 1033 Eesti elanikku ning valimi koostamisel lähtuti põhimõttest, et see oleks esinduslik läbilõige Eesti ühiskonnast, mistõttu tulemused on üldistatavad kogu Eesti elanikkonnale. Küsitletud valim on jaotatud põhi- ja lisavalimiks:

a) Põhivalim (N=1003) – läbilõige Eesti ühiskonnast soo, vanuserühma, maakonna ja suhtluskeele lõikes eesmärgiga koguda kogu Eesti elanikkonnale üldistatavaid tulemusi.

b) Lisavalim (N=30) – laiendatud valim Raplamaa elanike seas eesmärgiga analüüsida tulemusi ka kõigis kolmes trassi kulgemisteele jäävas maakonnas³.

Andmete analüüsimisel on Raplamaa valimit kaalumisel vähendatud selle võrra, et see oleks proportsioonis Eesti maakondliku struktuuriga. Maakondlike erisuste/üldistuste väljatoomisel on kasutatud lisavalimiga andmestikku ilma Raplamaa vastajate kaalu vähendamata.

Andmed küsitluses osalenud vastajate hulga ja kaalutud sihtrühmade proportsioonide kohta on näidatud *Tabelis 1*.

Tabel 1. Küsitletute arv sihtrühmade lõikes ja kaalutud valimi proportsioonid⁴

² Juhime tähelepanu ka sellele, et küsitlus toimus suvisel perioodil, kuhu sisse jäi ka jaanipäev, mistõttu uuringutulemuste ühe võimaliku mõjufaktorina tuleb kaaluda ka küsitlusperioodi eripära.

³ Põhivalimis oli teises kahes maakonnas – Harjumaa ja Pärnumaa – küsitletud vastajate arv piisav tulemuste statistiliselt usaldusväärseks analüüsiks. Kuna Raplamaa on neist väikseim, täiendasime valimit 30 vastaja võrra ning kokku oli Rapla maakonnas vastajaid 60.

		Vastajaid (N)	Vastajaid (%)	Kaalutud valim (%)
	Üldjaotus	1033	100%	100%
Sugu	mees	475	46%	46%
	naine	558	54%	54%
Vanus	15-24	151	15%	15%
	25-44	380	37%	37%
	45-59	282	27%	27%
	60-74	220	21%	21%
Maakond	Tallinn	315	30%	30%
	Harju maakond	123	12%	12%
	Hiiu maakond	7	1%	1%
	Ida-Viru maakond	116	11%	11%
	Jõgeva maakond	24	2%	2%
	Järva maakond	22	2%	2%
	Lääne maakond	18	2%	2%
	Lääne-Viru maakond	45	4%	4%
	Põlva maakond	20	2%	2%
	Pärnu maakond	60	6%	6%
	Rapla maakond	60	6%	3%
	Saare maakond	23	2%	2%
	Tartu maakond	116	11%	12%
	Valga maakond	23	2%	2%
	Viljandi maakond	36	3%	5%
Võru maakond	25	2%	4%	
Suhtluskeel	Eesti keel	729	71%	71%
	Vene keel	304	29%	29%

⁴ Tunnus "suhtluskeel" on kaalutud üldkogumi rahvuse tunnuse alusel ning edaspidi analüüsis on kasutatud rahvusest rääkides just seda sotsiaaldemograafilist taustatunnust.

3. Teadlikkus

3.1. Eesti elanike teadlikkus projektist Rail Baltic

Eesti elanikest 68% **teab** projektist Rail Baltic ning see on aasta jooksul jäänud üldiselt samale tasemele kõikides 68% ja 74% vahel. Küll aga torkab silma teadlikkuse vähenemine mitmes sihtrühmas veidi tavapäratul moel – ühe võimaliku mõjutegurina võib olla siinkohal tegemist asjaoluga, et küsitlusperiood langes jaanipühadele ja suvele, mil inimesed on oma mõtetes seotud rohkem eraelu ja puhkusega kui muuga.

Teadlikkuse lõhe eestlaste ja mitte-eestlaste vahel on olnud kõikide küsitluslainete järgi suur. Kui iga küsitluslainega teadlikkus mitte-eestlaste seas tasapisi kasvas (40% - 46% - 50%), siis viimase küsitluse andmete järgi on see 35% ja eestlaste seas 82%. Mitte-eestlaste madala teadlikkusega haakub ka Ida-Virumaa elanike madalaim teadlikkuse tase (46%) võrreldes teiste maakondadega.

Muude sihtrühmade lõikes nii tugevaid erisusi teadlikkuses ei ole. Nii nagu ka eelnevalt, on teadlikkus veidi kõrgem meeste seas võrreldes naistega (72% vs 65%), samuti on teadlikkus võrdelises seoses haridustasemega. Vanusegruppidest on teadlikumad 45-59 ja 60-74-aastased (vastavalt 80% ja 76%) ning vähemteadlikumad 15-24 ning 25-44-aastased (vastavalt 52% ja 62%).

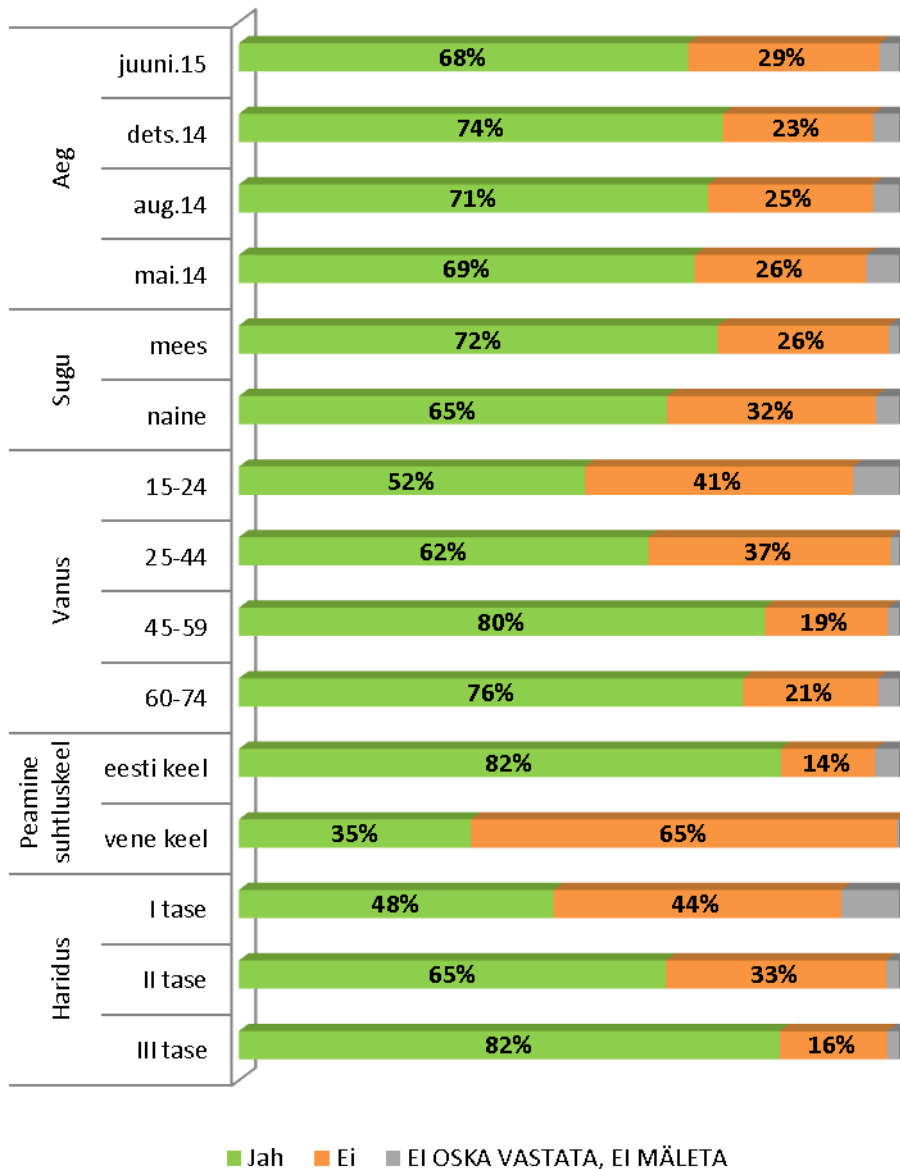
Kolme trassiäärse maakonna elanikest on kõige teadlikumad Raplamaa elanikud (82%) ning keskmisest veidi vähemteadlikumad Harjumaa elanikud (65%). Siingi on märgata, et teadlikkus on veidi madalam võrreldes varasemate küsitlustega.

Täpsemalt vt tulemusi *joonistelt 3.1.1. ja 3.1.2.*

Kas te olete kuulnud midagi sellisest projektist nagu Rail Baltic või ka rahvakeeli Rail Baltika?

% eesti elanikest

N = 1033

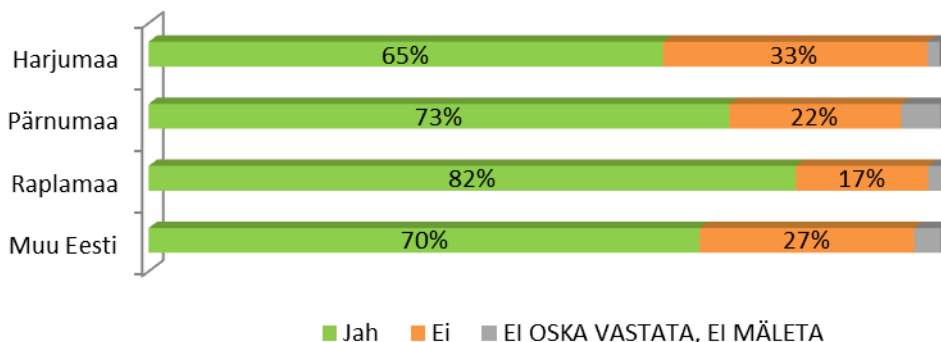
Joonis 3.1.1. Kas Te olete kuulnud midagi sellisest projektist nagu Rail Baltic?

Kas te olete kuulnud midagi sellisest projektist nagu Rail Baltic või ka rahvakeeli Rail Baltika?

Maakondade lõikes

% Eesti elanikest

N=1033

Joonis 3.1.2. Kas Te olete kuulnud midagi sellisest projektist nagu Rail Baltic? Maakondade lõikes.

Igas uuringulaines oleme ka küsinud vabas vormis, et **mida inimesed Rail Balticust teavad** ning seejärel klassifitseerinud vastused teemade kaupa. Üldiselt projektist teadlikud inimesed ka oskavad projekti kohta midagi öelda ja „ei oska öelda“ vastuseid on väga vähe. Kõige suurem hulk vastuseid (77% vastustest) seostab Rail Balticut **rongi- või raudteeliiklusega**, sealhulgas lisaks vaid üldistele seostele rongiliiklusega (30%⁵) (nt: „Ehitatakse raudtee“) seostati Rail Balticut märkimisväärselt just ühendusteena Euroopasse⁶ või mõnesse Euroopas asuvasse linna või riiki (30%) (nt: „Plaanis ehitada raudtee Euroopasse“). Vastustest 14% seostas projekti just Baltikumi (nt: „Läbi Baltikumi uus raudteeühendus“) ning 3% just vaid Eesti ühendamise (nt: „Raudtee, läbib Eesti teatud suundi“).

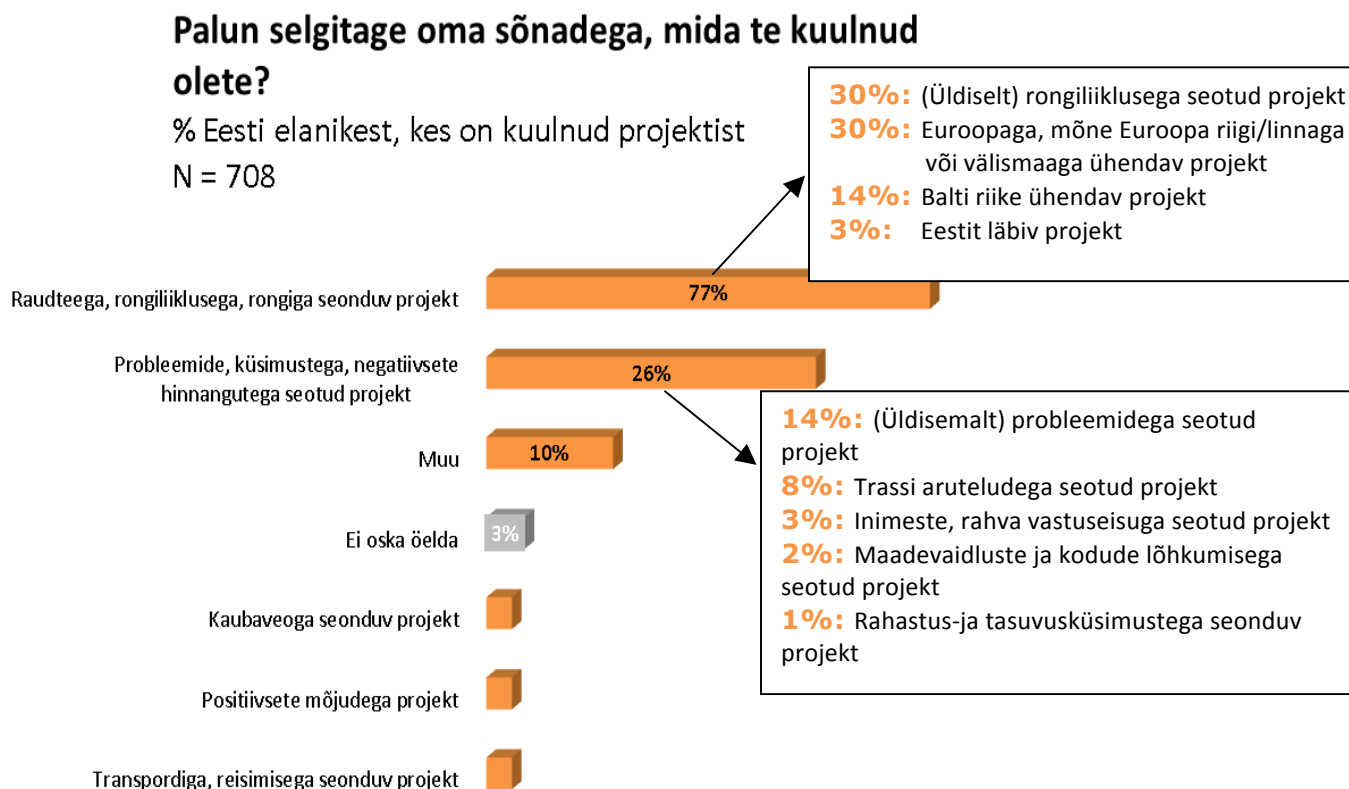
Vastustest umbes neljandik (26%) seostas Rail Balticut (ka) probleemidega, õhusolevate aruteludega, küsimustega või ka negatiivsete hinnangutega. Vastuseid või hinnanguid on sageli üldisemat laadi (14%) (nt: „Planeeritakse ja on eriarvamused“ või ka „Mõttetu“), kuid

⁵ Protsendid näitavad osakaalu Rail Balticust teadlikest elanikest, mitte Rail Balticut rongi- või raudteeliiklusega seostavatest vastajatest.

⁶ Vastuste kodeerimise aluseks on vastaja nimetatud suurim geograafiline mõõde. Kui vastus piirdus vaid Eesti või Eestis paikneva asukoha/asukohtade nimetamisega, kodeeriti see „Eestit ühendavaks projektiks“. Kui vastuses nimetati (ka) Baltikumi või (ka) Euroopa mõõdet, kodeeriti ta vastavalt „Baltikumi ühendavaks projektiks“ või „Euroopat ühendavaks projektiks“.

konkreetsematest teemadest kerkivad esile seosed trassi aruteludega (8%) (nt: „*Probleemid marsruudi mahapanekuga*“).

Viimase küsitluse vastused on *joonisel 3.1.3*.

*Joonis 3.1.3. Mida Te kuulnud olete?*⁷

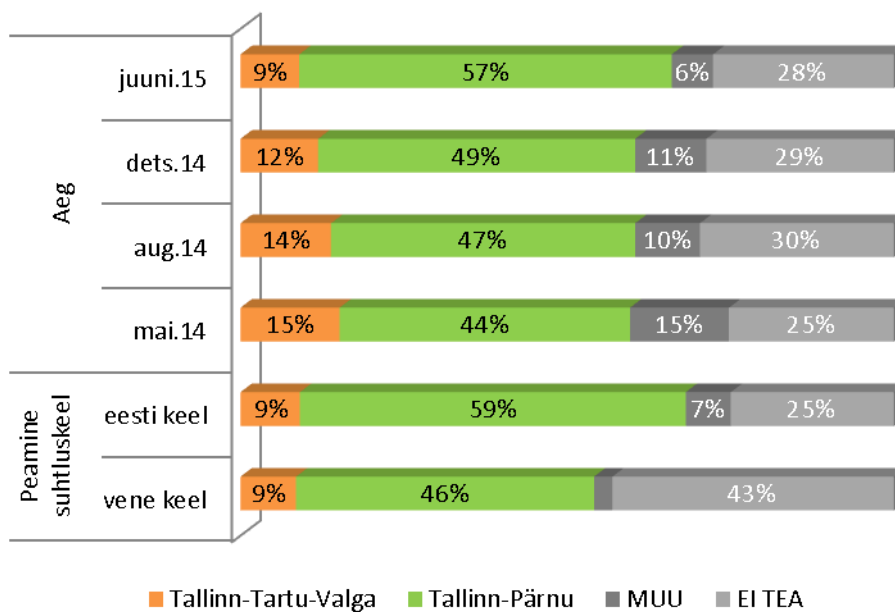
Raudteetrassina nimetavad projektist teadlikud inimesed iga küsitlusega järjest enam suunda Tallinn – Pärnu (viimases küsitluses 57%) ja järjest vähem Tallinn-Tartu-Valga (9%), 28% projektist teadlikest elanikest ei tea vastust⁸ (vt *jooniselt 3.1.4*). Sihtrühmade lõikes eristuvad veidi enam mitte-eestlased ja 15-24-aastased, kes sagedamini vastavad siinkohal „ei oska öelda“.

⁷ Kuna tegemist on avatud vastusega, võis üks inimene nimetada mitu erineva sisuga vastust ning graafikul kujutatud % summa ei pea võrduma 100.

⁸ Tegemist oli avatud vormis küsimusega, kus vastusevariante ette ei loetud.

Milline on teile teadaolevalt raudteetrassi eestisene suund?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist
N = 708

Joonis 3.1.4. Milline on Teile teadaolevalt raudteetrassi eestisene suund?

Planeeritava rongiliikluse võimalikku/võimalikke peatust/peatusi⁹ nimetavad ca pooled inimesed (48% vastas, et ei oska öelda). Võrreldes eelneva uuringuga joonistub siingi välja veidi ebatavaline muster nagu eelpool teadlikkuse osas, et peatusi nimetatud inimeste osakaal on väiksem ning sellevõrra on märkimisväärselt suurem „ei oska öelda“ vastuste osakaal¹⁰.

Sihtrühmade lõikes on selle teema osas teadlikkus kõige madalam noorte seas (63% ei oska öelda siinkohal midagi) ning see kasvab vanusega koos, mehed on veidi informeeritumad võrreldes naistega. Mitte-eestlased oskavad nimetada Tallinna isegi veidi keskmisest enam (41%), kuid Pärnut keskmisest vähem (29%).

⁹ Kuna antud küsimuses ei olnud lisatud, et vastajad oleksid pidanud nimetama „Eestiseseid peatusi“, siis paljud kategooria „Muu“ all nimetatud vastused on samuti planeeritava trassi mõttes korrektsed, kuid asetsevad väljaspool Eestit.

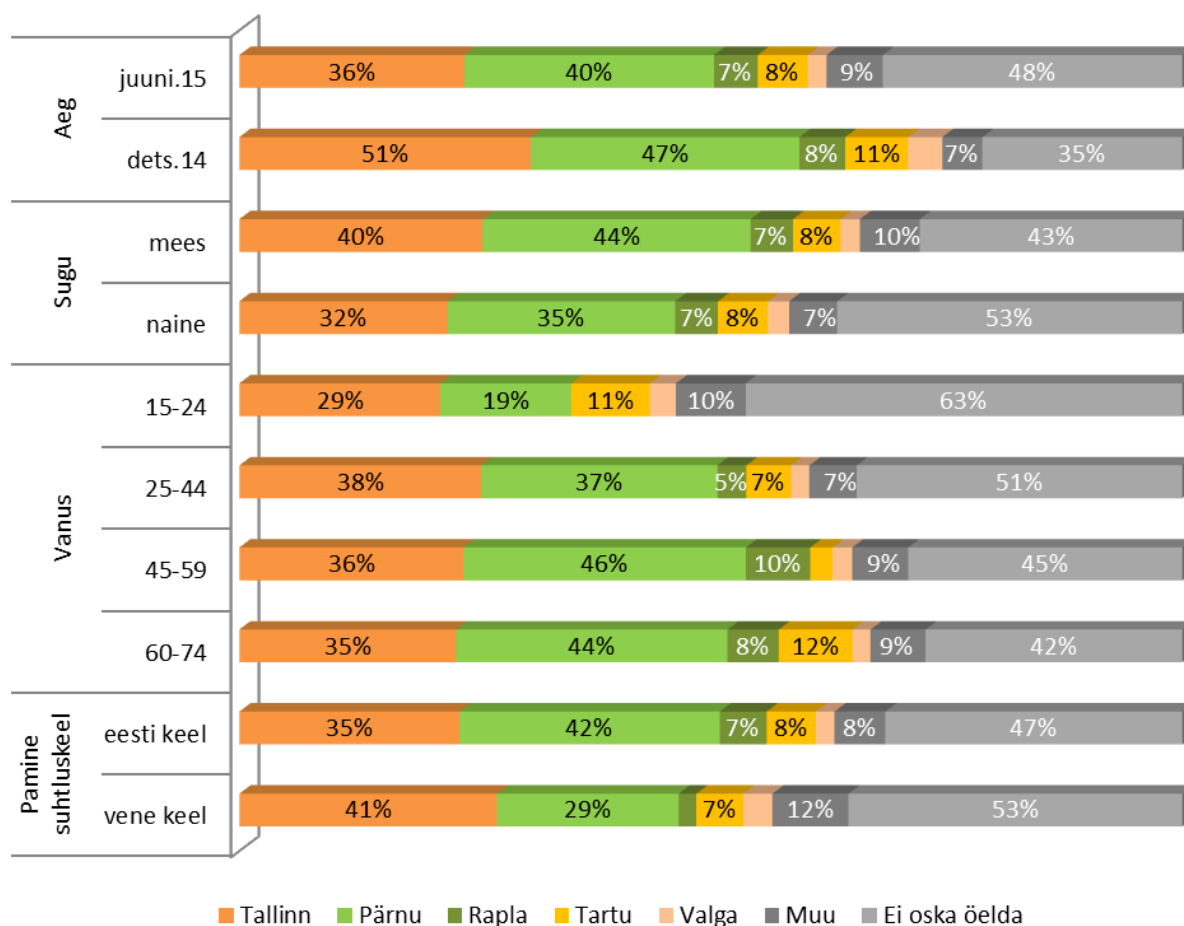
Peatuste nimetamise osas joonistuvad kõikides sihtrühmades selgelt välja Tallinn¹¹ (keskmine 36%) ja Pärnu (40%). Teisi peatusi nimetati oluliselt vähem. Täpsemalt vt *jooniselt 3.1.5*.

Kolme trassiäärse maakonna lõikes nimetavad Pärnumaa ja Raplamaa elanikud keskmisest rohkem nii Tallinna (vastavalt 48% ja 52%) kui Pärnut (vastavalt 50% ja 52%). Täpsemalt vt *jooniselt 3.1.6*.

Kas oskate nimetada linnasid, kus planeeritava rongiliikluse peatused hakkavad olema?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N = 708

Joonis 3.1.5. Kas oskate nimetada linnasid, kus planeeritava rongiliikluse peatused hakkavad olema?

¹¹ Tallinna nimetamist peatusena mõjutab väga tõenäoliselt asjaolu, et paljud inimesed ei tõlgenda marsruudi alguspunkti peatusena.

3.2. Info piisavus ja edastajad

Inimestel paluti hinnata ka **projekti kohta jagatud informatsiooni piisavust** erinevate teemavaldkondade lõikes. Kõikide küsitud teemavaldkondade kohta saab öelda, et infot peetakse kas pigem või täielikult ebapiisavaks või siis ei osata info piisavust hinnata. Kõikidest küsitud teemavaldkondadest on kõige rohkem inimesi (34%) nimetanud infot piisavaks ja kõige vähem (51%) kas osaliselt või täielikult ebapiisavaks trassivaliku kohta. Kõige ebaselgem on projekti maksumuse temaatika (20% peab infot piisavaks, 58% osaliselt või täielikult ebapiisavaks). Teisi teemavaldkondi vt *jooniselt 3.2.1*.

Sihtrühmade lõikes paistavad enam silma mitte-eestlaste hinnangud, kes on informatsiooni pidanud kõikides teemavaldkondades vähempiisavaks võrreldes eestlastega ja keskmise vastajaga. Trassiäärsete maakondade hinnangud jäävad kõikides teemavaldkondades keskmise taseme kanti.

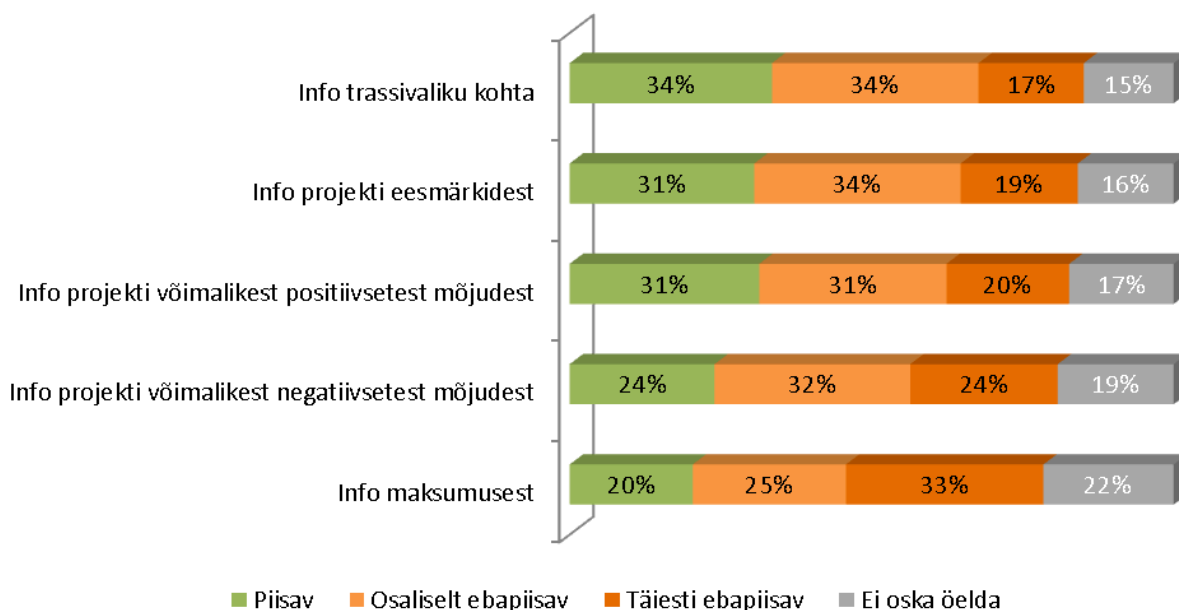
Võrreldes eelnevate küsitluslainetega ei ole info piisavuse hinnangutes muutusi, mida saaks käsitleda tendentsina. Kõikide küsitluste järgi¹² on kõige madalamalt hinnatud info piisavust projekti ajakava ja hetkeseisu ning selle maksumuse kohta.

¹² Seda küsimust on küsitud II, III ja IV uuringulaines.

Palun hinnake projekti kohta jagatud infot. Kui piisavaks te peate seda järgmistes Rail Balticuga seotud teemavaldkondades?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N = 708

Joonis 3.2.1. Kui piisavaks Te peate infot järgmistes Rail Balticuga seotud teemavaldkondades?

Info edastajatest peab kõige suurem hulk projektist teadlikest elanikest (77%) väga oluliseks eksperte/teadlasi/analüütikuid ning sellele järgnevad olulisuse järjekorras kodanikualgatused, ministriumid, kohalikud omavalitsused ja maavalitsused. Täpsemalt tulemused *joonisel* 3.2.2.

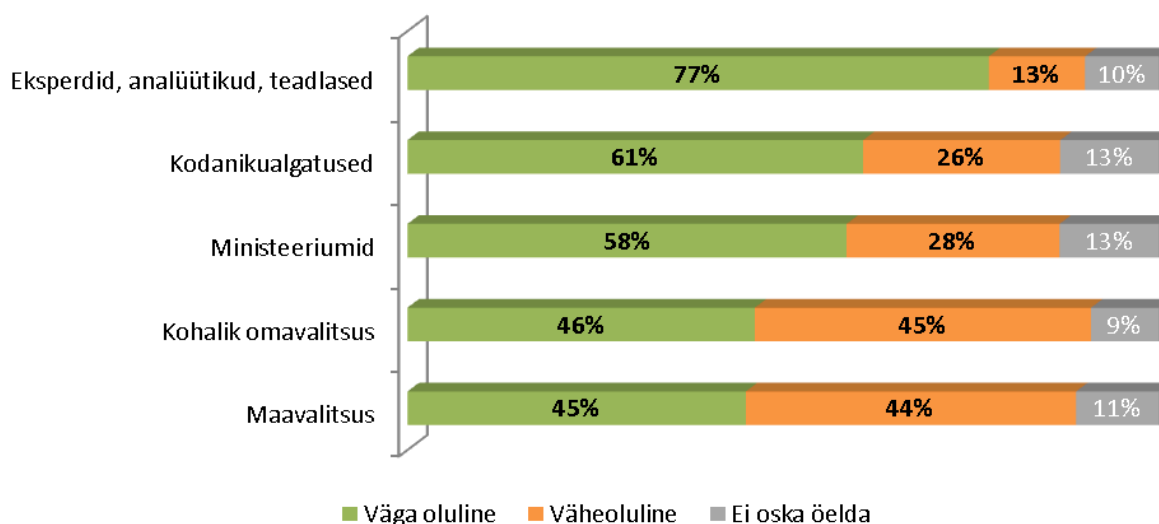
Mitte-eestlaste jaoks on keskmisest veidi olulisemaks info edastajaks kohalikud omavalitsused (57% neist peab seda väga oluliseks), samas keskmisest veidi vähem on pidanud väga oluliseks ministriumeid (49%) ja eksperte/teadlaseid/analüütikuid (64%).

Sama küsimust küsiti ka detsembris 2014 ning tulemused on suures plaanis samasugused. Veidi suuremalt torkab silma muutus kodanikualgatuste tähtsuses, mille nimetamine väga olulise info edastajana on tõusnud võrreldes eelneva küsitluslainega 52%-lt 61%-le (st ka et 2014. aastal olid kodanikualgatused ekspertide/teadlaste/analüütikute ning ministriumide järel info edastajatena olulisuselt kolmandad, siis käesoleva uuringu järgi on nad ministriumitest olulisemad ning seega teised).

Palun hinnake, kui olulised on Rail Balticu teemal järgmised info edastajad isiklikult teie jaoks?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N = 708

Joonis 3.2.2. Palun hinnake, kui olulised on Rail Balticu teemal järgmised info edastajad isiklikult Teie jaoks?

Avatud küsimuse vormis küsiti projektist teadlike inimeste käest ka seda, **kas nad oskavad nimetada mõnda kodanikualgatus** (seltsi, ühingut, inimest), kes on avalikult oma arvamusi väljendanud Rail Balticu teemal. Suurem enamus (84%) vastas, et ei oska ühtegi nimetada, ülejäänute seas oli korduvalt nimetatud vastuseid väga vähe ning ükski kõneisik mainimisväärselt esile ei kerkinud. Kõige enam nimetati Hardo Aasmäed (10 korral) ja Siim Kallast (8 korral), järgnes erinevate looduskaitsega seotud ühenduste nimetamine. Samuti nimetati mõned korrad midagi üldisemat (nt internet, televisioon, mõni partei, vald vms).

4. Elanike hoiakud projekti suhtes

Projektist kuulnud Eesti elanikest **68% toetab** Rail Balticu projekti. Vaatamata mitte-eestlaste oluliselt madalamale teadlikkusele, toetus selle sihtrühmas projektis teadlike inimeste seas on eestlastest veidi kõrgem (mitte-eestlaste seas 76% ja eestlaste seas 66%), nii ka on toetus Ida-Virumaal keskmisest kõrgem (toetab 83%).

Vanuserühmade lõikes toetavad projekti veidi enam nooremad inimesed, kelle seas üldine teadlikkus oli tegelikult veidi madalam. Vt tulemusi *jooniselt 4.1.1*.

Trassiäärsetest maakondadest on toetus selgelt madalam Raplamaal (51%), sealjuures vastuseid „kindlasti toetan“ on vaid 6% (Eesti keskmine 24%). Pärnumaal ja Harjumaal on toetajate osakaal sarnane Eesti keskmisele. Täpsemalt vt *jooniselt 4.1.2*.

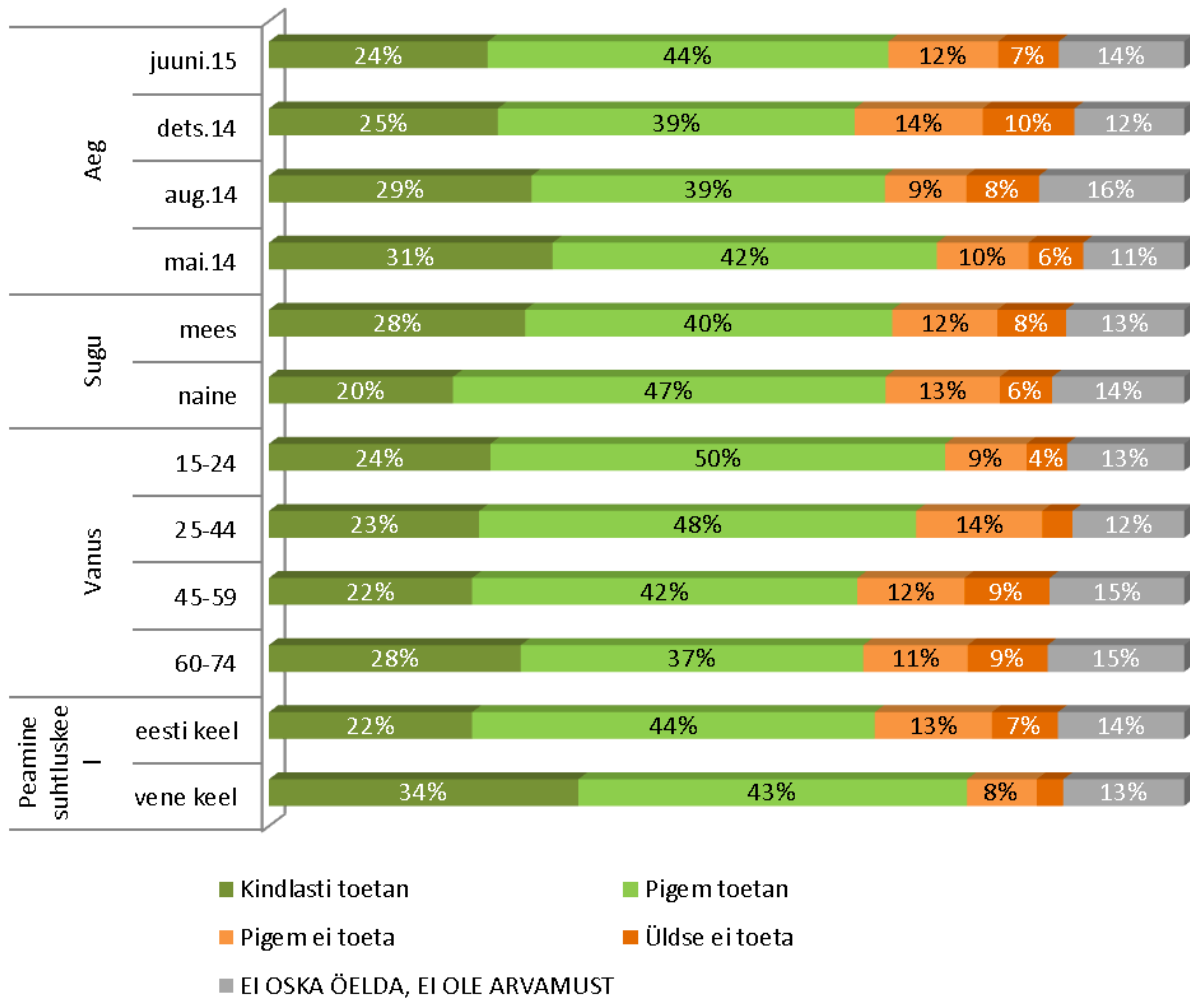
Kui muidu on olnud küsitluste järgi toetajate osakaalus kerge langustendents, siis viimase küsitluse järgi on see tendents peatunud. Toetajate ja mitte-toetajate struktuur sotsiaaldemograafilises lõikes on olnud kõikide küsitluslainete lõikes üsna sarnane käesolevale uuringule: meeste ja naiste seas enamvähem võrdne, veidi kõrgem toetus nooremates ja veidi madalam vanemates vanuserühmades. Mitte-eestlaste kõrgem toetuse protsent on kõrgem esmakordselt, varem on see jäänud suhteliselt samale tasemele kui eestlastel.

Trassiäärsetest aladest on kõikide küsitluslainete järgi Raplamaa elanike toetus projektile kõige madalam, kuid saab öelda, et see ei ole langenud (eelnevad kolm lainet toetajate osakaal vastavalt 49% - 47% - 44%, viimase küsitluse järgi 51%).

Kas te toetate Rail Baltic projekti?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N = 708

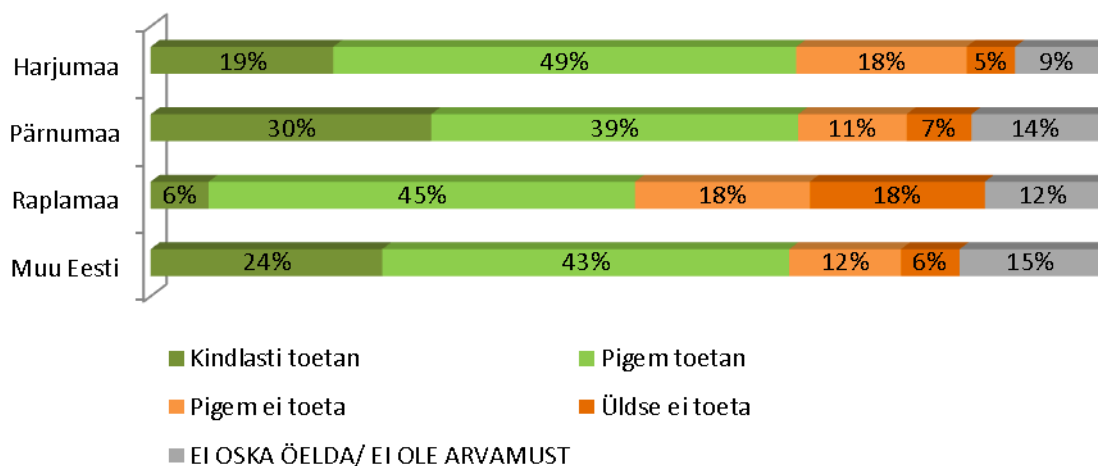

Joonis 4.1.1. Kas Te toetate Rail Balticu projekti?

Kas te toetate Rail Balticu projekti?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N=708

Joonis 4.1.2. Kas Te toetate Rail Balticu projekti? Maakondade lõikes.

Projektist teadlikest Eesti elanikest 74% annab **projekti mõjule** positiivseid (väga + pigem positiivne) ning 16% negatiivseid (pigem + väga negatiivne) hinnanguid, 10% ei oska öelda. Sihtrühmade lõikes torkavad siingi silma mitte-eestlased, kellest küll vaid veidi suurem osakaal (79%) võrreldes eestlastega (73%) hindab projekti mõju positiivseks (väga + pigem positiivne), küll aga märkimisväärselt suurem hulk (35%) annab hinnanguid „väga positiivne“ (Eesti keskmine 17%, eestlaste seas 14%).

Meeste-naiste seas on hinnangud sarnased, nooremate seas antakse projektile veidi enam positiivseid hinnanguid võrreldes vanemaealistega. Täpsemalt vt *jooniselt 4.1.3*.

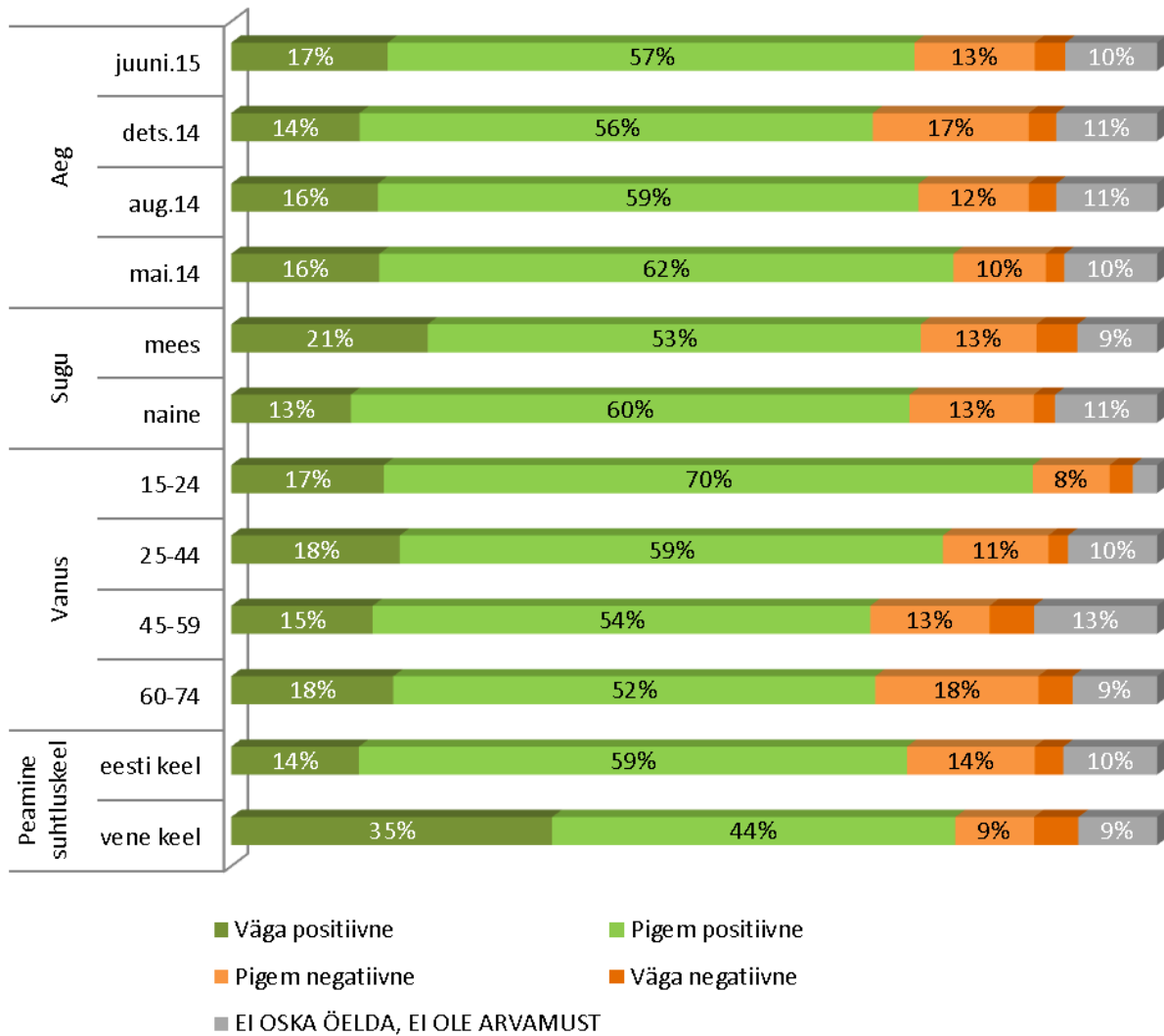
Raplamaa elanikud näevad projekti mõju märksa negatiivsemana võrreldes keskmise Eesti elanikuga: positiivsena näeb seda 49%, sealjuures hinnanguid „väga positiivne“ on vaid 4% (Eesti keskmine 16%). Pärnumaa elanike seast 68% ning Harjumaa elanike seast 74% hindab projekti mõju positiivseks – see üldiselt jääb Eesti keskmisele tasemele (vt *jooniselt 4.1.4*).

Ajalises perspektiivis ei ole hinnangud projekti mõjule oluliselt muutunud. Kui III küsitluslaine tulemusena nägime teatud langustendentsi mõju positiivseks hindavate elanike seas, siis viimane küsitlus näitab, et tendents ei ole jätkunud. Projekti mõju positiivselt hinnanud elanike osakaal on jäänud 70% - 78% vahemikku.

Milline on teie meelest selle projekti mõju Eestile?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

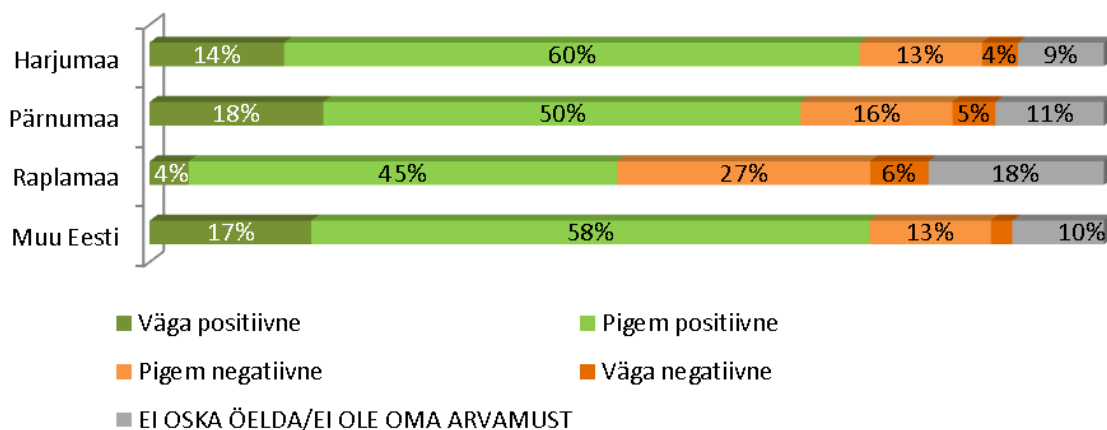
N = 708

Joonis 4.1.3. Milline on Teie meelest selle projekti mõju Eestile?

Milline on teie meelest selle projekti mõju Eestile? Maakondade lõikes

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist
N=708

Joonis 4.1.4. Milline on Teie meelest selle projekti mõju Eestile? Maakondade lõikes.

Kõikides küsitluslainetes on küsitud ka elanike käest, milles seisneb nende meelest **projekti positiivne ja negatiivne mõju**.¹³ Positiivset mõju nähakse küllalt mitmekülgseks, kuna paljusid teemavaldkondi on tõstetud esile märkimisväärsel hulgal. Kolm enammainitud positiivse mõju tegurit on projektist teadlike elanike meelest:

➔ Kaubavedu, kaubandus, transiit (21% vastajatest nimetas seda vähemalt ühe tegurina)

„Kaubad hakkavad rohkem liikuma“

„Edasi tagasi kaupade liikumine“

➔ Liikumisvabadus, parem reisida (19%)

„Inimesed saavad rohkem reisida vabalt“

„Liikumine läheb lihtsamaks nende riikide vahel“

„Paraneb inimestele transpordi võimalus, on positiivne“

➔ Kiirem, kiirus (18%)

„Kiiremini kohale“

„Rongiga saab kiiremini ja odavam“

„Kiirem liikumisviis Europasse“

¹³ Esimeses küsitluslaines küsiti positiivse mõju olemust vaid nende käest, kes ka hindasid valikuskaalal selle mõju positiivseks ja negatiivse mõju olemust vaid nende käest, kes hindasid valikuskaalal projekti negatiivseks. Järgnevatel uuringutes on küsitud nii positiivse kui negatiivse mõju aspekte kõigilt projektist teadlikelt inimestelt.

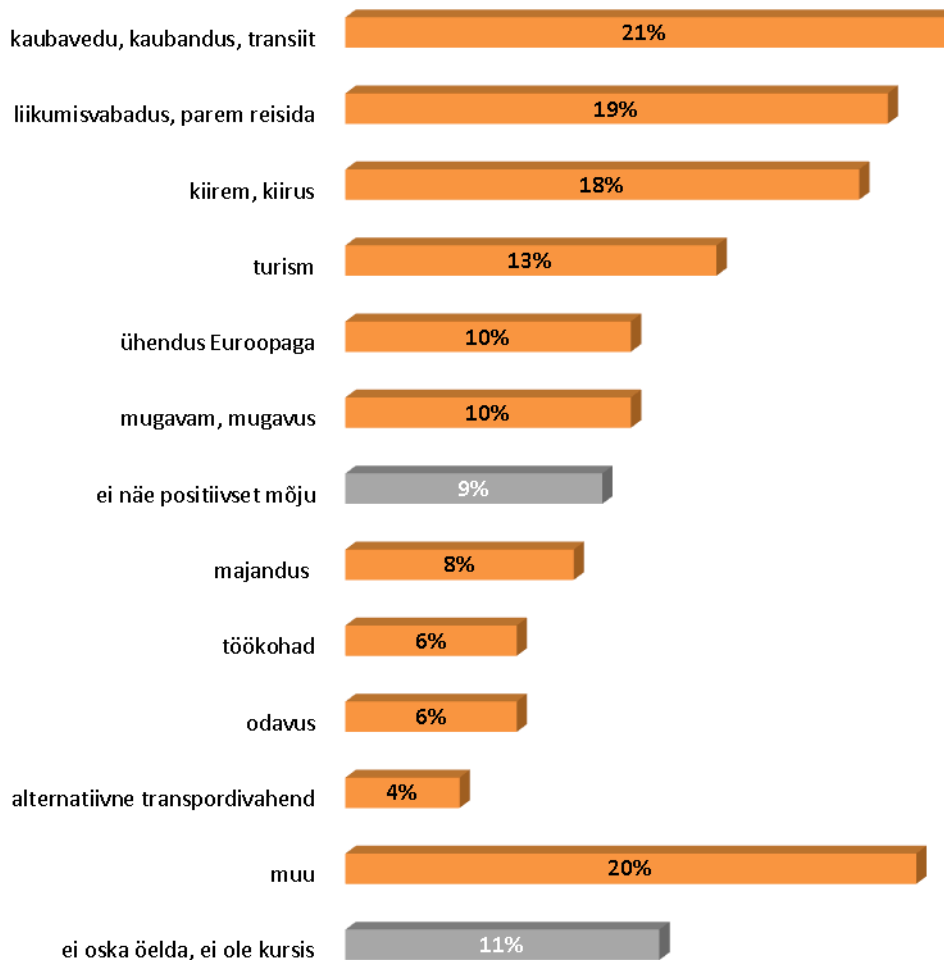
Vastajatest 9% vastas, et ei näegi positiivset mõju, 11% ei oska öelda või ei ole kursis.

Võrreldes varasemate küsitluslainetega on enamnimetatud vastuste järjestus üldises plaanis sama – selles enamnimetatud positiivse mõju tegurid on üldiselt ka varasemalt olnud enamnimetatute hulgas.

Palun selgitage enda sõnadega, millist positiivset mõju te näete?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N = 708

Joonis 4.1.5. Palun selgitage enda sõnadega, millist positiivset mõju Te näete?¹⁴

¹⁴ Kuna üks vastaja võis välja tuua mitu aspekti, siis ei ole vastuste summa 100%.

Negatiivsetest mõjudest rääkides eristub selgelt just kolm peamist tegurit, sealjuures esimest neist nimetab kolmandik projektist teadlikest inimestest. Peamised negatiivse mõju tegurid on:

➡ Maade ja kodude lõhkumine (33% vastajatest nimetas seda vähemalt ühe tegurina)

„Inimesed kaotavad kodud“

„Inimeste maad poolitatakse“

„Maaomanike maade ja metsadest läbi, ei taheta eriti kompenseerida“

➡ Kahju loodusele, keskkonnale, ökosüsteemile, põllumajandusele (21%)

„Kahju loodusele“

„Läbi Eesti looduse ja selle lõhkumise“

„Loodusele kahjulik“

➡ Majanduslik ebaefektiivsus, kahju (12%)

„Eestil tuleb ülal pidada 2 raudteesüsteemi“

„Liiga kulukas“

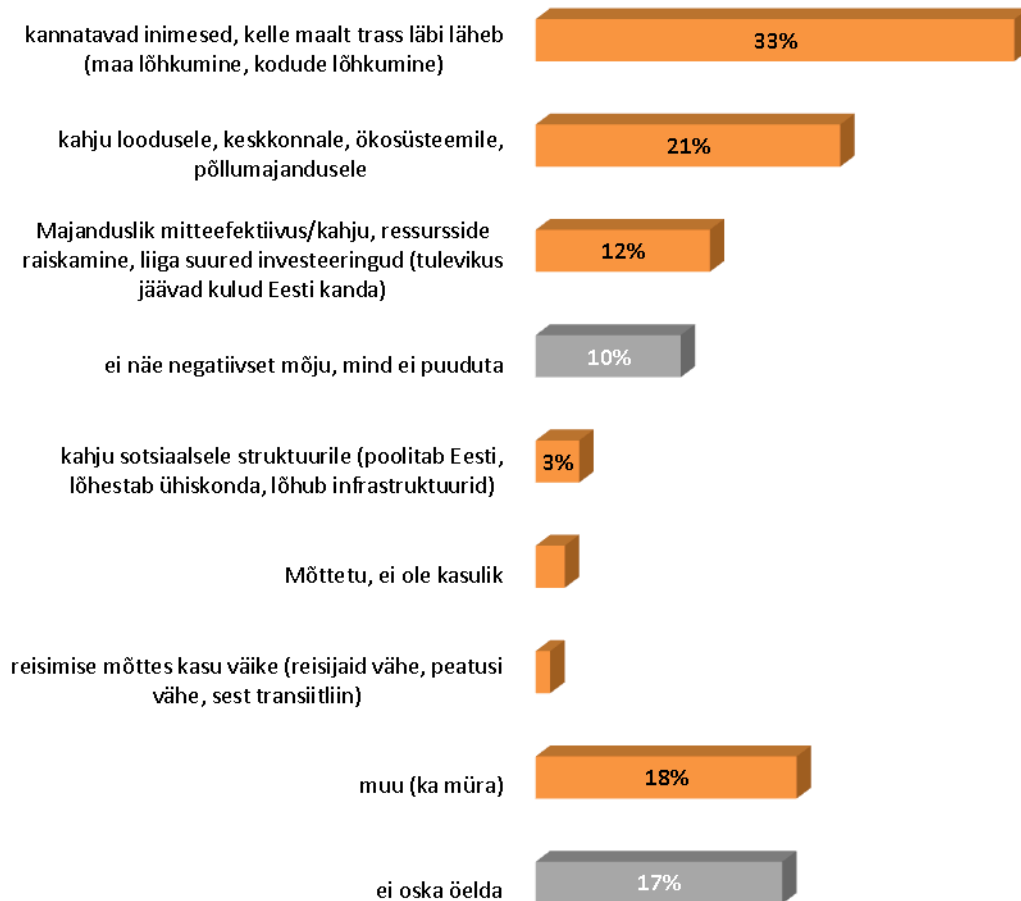
Vastajatest 10% ütles, et ei näegi negatiivset mõju või teda see ei puuduta, 17% ei oska vastata.

Ajalises perspektiivis on näha, et negatiivse mõju tajumise fookus on läinud järjest kindlamalt just indiviidi tasandile, st kõige suurem hulk inimesi näeb Rail Balticu negatiivset poolt just selles, et raudteetrass lõhub kodusid ja maid, mistõttu inimesed peavad kannatama.

Palun selgitage oma sõnadega, millist negatiivset mõju te näete?

% Eesti elanikest, kes on kuulnud projektist

N = 708

Joonis 4.1.6. Palun selgitage enda sõnadega, millist negatiivset mõju Te näete?¹⁵

¹⁵ Kuna üks vastaja võis välja tuua mitu aspekti, siis ei ole vastuste summa 100%.